

edebiyatının önemini kavramış öğretmenler de var. Ama çocuğun eline bir I-pad verip geliştiğini düşünenler de... Oysa çocuğun sadece refleksleri gelişiyor. Giderek obsesif hale geliyor. Son iki romanımda da bu konuyu işlemeye çalıştım. Tabi komik hikayelerle. "Postayla Gelen Deniz Kabuğu" ve "Yaşasın Ç harfi Kardeşliği."

Sanal ortamdaki iletişimin çocuklar üzerindeki etkisi?

"Çok kısa süreli, sanal ve sürekli bir ekranla ilişki kurmanın getirdiği olumsuzluklar...Elin, araç olduğu yetenekleri de köreltiyor. El ve beyin arasındaki komplike bir ilişki el ve bilgisayar arasında düz bir ilişkiye dönüşüyor. Ve bu çocuğun beyinsel gelişimini engelliyor. Burada görsel bir veriyi bir tuş üzerinde parmak hareketine indirgediğiniz zaman beynin önemli bir bölümü çalışmıyor. İkinci bir konu becerileri gelişmemiş sadece sanal alemde var olmaya çalışan bir çocuk gerçekle bağlarını koparmaya başlıyor. Sakarlaşıyor, şartlanıyor ve bağımlılığa açık hale geliyor. Eğitimin ve edebiyatın amacı da insanları tek boyutlu bağımlılıklardan çok yönlü bir hayata sürüklemek. Teknoloji çok önemli ama sınırlarını belirlemek lazım."

E-kitap kitabın yerine geçebilir mi?

"Bir şeyin bir başka şeyin yerini alması gerekmiyor. Sinema nasıl ki tiyatroyun yerini alamadıysa e-kitap da kitabın yerini alamaz. Bilgisayarlarda anında internete girme olanağınız olduğu için okuduğunuz şeyden kopuşlar başlıyor. Başka şeye kayma

eğilimi var. Tek bir konuya konsantre olabilmenin yollarını açabilmek önemli. Bu, her şeyden biraz biliyor-muş gibi yüzeysel bir insan tipi oluşturuyor. Günümüz insanı da biraz öyle aslında."

Sanal ilişkiler gerçek ilişkilerin yerini almaya başladı mı?

"Öyle oldu. Gerçek hayattaki ortamlar yok oldu. Bu, sanal ortamlar olduğu için değil daha önce yok oldu. Özellikle yok edildi aslında. İnsanlar yalnızlaştırıldılar ve bu teknolojide böyle çıktı. Meslek gruplarının bir ortamı yok. Gazetecilerin, radyocuların, üniversite hocalarının... Okullardaki 'öğretmenler odası' çay ve kahve içilen yer olarak kullanılıyor. Dersini veren çekip gidiyor. Dünyanın her yerinde bu böyle. Yalnızlaştırılan insanlar sanal ortamlara sığınıyor. İnternetin kullanımı ülkelere göre farklılık gösteriyor. Japonlar buluşmak üzere haberleşmek amacıyla kullanıyor, biz komiklik olsun diye."

Kitapların resimlenmesinin okunmasındaki önemi nedir?

"Yazarken resim, resimlerken yazı değişebiliyor. Karşılıklı birbirini etkileyen bu süreç doğal olarak okuru da etkiliyor. Çok sayıda çocuk var aslında yazdıklarını resimleyen. Batıda çok yaygın. İnternet ortamında yaza-çize sayfalarına katılım çok fazla. 'Kedi Adası' kitabım İsviçre'de 20 okulda resimleri okunan bir kitap. Aile albümlerindeki fotoğraflara ne kadar bakıyorsunuz? Belki 3 dakika. Ama yarım saat bakarsanız hiç görmediğinizi göreceksiniz ve yorumlar yapacaksınız. Bir aile albümü bir romandır

edebiyatının önemini kavramış öğretmenler de var. Ama çocuğun eline bir I-pad verip geliştiğini düşünenler de... Oysa çocuğun sadece refleksleri gelişiyor. Giderek obsesif hale geliyor. Son iki romanımda da bu konuyu işlemeye çalıştım. Tabi komik hikayelerle. "Postayla Gelen Deniz Kabuğu" ve "Yaşasın Ç harfi Kardeşliği."

Sanal ortamdaki iletişimin çocuklar üzerindeki etkisi?

"Çok kısa süreli, sanal ve sürekli bir ekranla ilişki kurmanın getirdiği olumsuzluklar...Elin, araç olduğu yetenekleri de köreltiyor. El ve beyin arasındaki komplike bir ilişki el ve bilgisayar arasında düz bir ilişkiye dönüşüyor. Ve bu çocuğun beyinsel gelişimini engelliyor. Burada görsel bir veriyi bir tuş üzerinde parmak hareketine indirgediğiniz zaman beynin önemli bir bölümü çalışmıyor. İkinci bir konu becerileri gelişmemiş sadece sanal alemde var olmaya çalışan bir çocuk gerçekle bağlarını koparmaya başlıyor. Sakarlaşıyor, şartlanıyor ve bağımlılığa açık hale geliyor. Eğitimin ve edebiyatın amacı da insanları tek boyutlu bağımlılıklardan çok yönlü bir hayata sürüklemek. Teknoloji çok önemli ama sınırlarını belirlemek lazım."

E-kitap kitabın yerine geçebilir mi?

"Bir şeyin bir başka şeyin yerini alması gerekmiyor. Sinema nasıl ki tiyatrunun yerini alamadıysa e-kitap da kitabın yerini alamaz. Bilgisayarlarda anında internete girme olanağınız olduğu için okuduğunuz şeyden kopuşlar başlıyor. Başka şeye kayma

eğilimi var. Tek bir konuya konsantre olabilmenin yollarını açabilmek önemli. Bu, her şeyden biraz biliyor-muş gibi yüzeysel bir insan tipi oluşturuyor. Günümüz insanı da biraz öyle aslında."

Sanal ilişkiler gerçek ilişkilerin yerini almaya başladı mı?

"Öyle oldu. Gerçek hayattaki ortamlar yok oldu. Bu, sanal ortamlar olduğu için değil daha önce yok oldu. Özellikle yok edildi aslında. İnsanlar yalnızlaştırıldılar ve bu teknolojide böyle çıktı. Meslek gruplarının bir ortamı yok. Gazetecilerin, radyocuların, üniversite hocalarının... Okullardaki 'öğretmenler odası' çay ve kahve içilen yer olarak kullanılıyor. Dersini veren çekip gidiyor. Dünyanın her yerinde bu böyle. Yalnızlaştırılan insanlar sanal ortamlara sığınıyor. İnternetin kullanımı ülkelere göre farklılık gösteriyor. Japonlar buluşmak üzere haberleşmek amacıyla kullanıyor, biz komiklik olsun diye."

Kitapların resimlenmesinin okunmasındaki önemi nedir?

"Yazarken resim, resimlerken yazı değişebiliyor. Karşılıklı birbirini etkileyen bu süreç doğal olarak okuru da etkiliyor. Çok sayıda çocuk var aslında yazdıklarını resimleyen. Batıda çok yaygın. İnternet ortamında yaza-çize sayfalarına katılım çok fazla. 'Kedi Adası' kitabım İsviçre'de 20 okulda resimleri okunan bir kitap. Aile albümlerindeki fotoğraflara ne kadar bakıyorsunuz? Belki 3 dakika. Ama yarım saat bakarsanız hiç görmediğinizi göreceksiniz ve yorumlar yapacaksınız. Bir aile albümü bir romandır